

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: **J. I.**, narodená X. , bytom Z. H. č. X zastúpená JUDr. Ľubomírom Müllerom, advokátom, Praha 5, Symfonická č. 1496/9, Česká republika proti odporkyňi: **Sociálna poisťovňa - ústredie, Bratislava**, Ul. 29. augusta č. 8, o príplatok k vdovskému dôchodku, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 20. januára 2009, č.k. 5Sd/66/2007-35, na základe nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. III.ÚS 454/2010-26 zo 7. júna 2011, ktorý zrušil uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 7So/61/2009 z 11. augusta 2010, v znení opravného uznesenia z 11. marca 2011, v časti výroku o náhrade trov konania, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 20. januára 2009, č.k. 5Sd/66/2007-35, zrušil rozhodnutie odporkyne zo 7. marca 2007, č. X., ktorým bol navrhovateľke zvýšený vdovský dôchodok od 25. októbra 2001 a starobný dôchodok podľa zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení zákona č. 47/1991 Zb. (ďalej len „zákon o súdnej rehabilitácii“) a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Súčasne navrhovateľke priznal náhradu trov konania v sume 102,83 €.

Proti tomuto rozsudku podala odporkyňa 13. marca 2009 odvolanie, ktoré podaním, doručeným odvolaciemu súdu 31. júna 2010 vzala späť s odôvodnením, že rozhodne o nároku navrhovateľky na príplatok k dôchodku podľa § 25 ods. 7 zákona o súdnej rehabilitácii, za celé obdobie väzby a výkonu trestu odňatia slobody zomretého manžela od 10. novembra

1948 do 7. júla 1949, teda za 7 mesiacov a 28 dní, nie len za celé mesiace, ale v alikvotnej časti aj za dni výkonu väzby.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 7 So/61/2009 odvolacie konanie podľa § 207 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov tohto konania s poukazom na ustanovenia § 224 ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. c) OSP lebo dôvody na postup podľa § 146 ods. 2 OSP nezistil.

Na základe sťažnosti navrhovateľky o porušení je základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom zo 17. júna 2011, sp. zn. III. ÚS 454/2010-26, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. augusta 2010, sp. zn. 7So/61/2009 v znení opravného uznesenia z 11. marca 2011, sp. zn. 7So/61/2009, v časti výroku o náhrade trov konania zrušil a vec v tejto časti vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

Ústavný súd vyslovil porušenie označených práv sťažovateľky vo výroku o náhrade trov konania najvyššieho súdu v tom, že odôvodnenie nepovažoval za dostatočné, čím podľa jeho názoru najvyšší súd sťažovateľke neposkytol náležitú ochranu základných práv a slobôd. Uložil preto najvyššiemu súdu v tejto časti vec opätovne prerokovať a rozhodnúť s preskúmaním zavinienia zastavenia konania v zmysle § 146 ods. 2 prvej vety OSP.

Podľa § 146 ods. 2 OSP vety prvej OSP, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne zo 7. marca 2007 č. 335 720 8170 0, ktorým bol zvýšený vdovský a starobný dôchodok podľa § 25 ods. 8 zákona o súdnej rehabilitácii a § 259, § 112 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Dostatočne bolo preukázané, že zomrelý manžel navrhovateľky bol vo väzbe a výkone trestu odňatia slobody, hodnoteného na účely zákona o súdnej rehabilitácii od 10. novembra 1948 do 7. júla 1949 teda 7 mesiacov a 28 dní.

Pre rozhodnutie vo veci samej bolo potrebné vyriešiť použitie § 25 ods. 7 písm. b) zákona o súdnej rehabilitácii, podľa ktorého poškodený môže žiadať, aby sa mu namiesto nárokov vyplývajúcich z ustanovení predchádzajúcich odsekov poskytli *mesačné* príplatky k dôchodku v sume 15 Kčs za *každý mesiac* väzby a výkonu trestu odňatia slobody. Odporkyňa mala za to, že príplatok 15 Sk patrí len za každý celý mesiac, teda za 7 mesiacov a za časť mesiaca (28 dní) nepatrí, kým navrhovateľka sa domáhala priznania alikvotnej časti zo sumy 15 Sk aj za zvyšných 28 dní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v obdobnej veci v rozsudku z 28. októbra 2009, sp. zn. 9So/218/2008 prijal právny názor, že zo znenia ustanovenia § 25 ods. 7 zákona o súdnej rehabilitácii nevyplýva výslovné obmedzenie príplatku len za celé mesiace výkonu väzby a trestu odňatia slobody, a preto nie je dôvod, aby príplatok nebol priznaný aj za alikvotnú časť dní v mesiaci. Odvolací súd vychádzal z účelu tzv. rehabilitačných zákonov, ktorým je nahradiť poškodeným občanom čiastočne krivdy, majetkové či iné ujmy, ktoré utrpeli v dôsledku väznenia alebo prenasledovania v rokoch 1945 až 1989.

V intenciách uvedeného rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo Krajským súdom v Košiciach rozsudkom z 20. januára 2009, sp. zn. 5Sd/66/2007, zrušené a vrátené na ďalšie konanie preskúmané rozhodnutie odporkyne, proti ktorému rozsudku podala odporkyňa odvolanie.

Odporkyňa odvolanie z 10. marca 2009 proti rozsudku krajského súdu vzala 16. júna 2010 späť s nasledovným odôvodnením: "... v súlade s právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, obsiahnutým v rozsudku sp. zn. 9So/218/2008 z 28. októbra 2009 a rozsudku, sp. zn. 4So/143/2008 z 20. augusta 2009, rozhodneme o nároku navrhovateľky na príplatok k dôchodku podľa § 25 ods. 7 zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii, za celé obdobie väzby a výkonu trestu odňatia slobody zomretého manžela od 10. novembra 1948 do 7. júla 1949, t.j. za 7 mesiacov a 28 dní, teda nielen za celé mesiace, ale v alikvotnej časti aj za dni výkonu väzby".

Z uvedeného vyplýva, že odporkyňa vzala späť opravný prostriedok až potom, ako jej bol doručený rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obdobnej veci, ktorý obsahoval iný právny názor o výške príspevku k dôchodku politickým väzňom. Odporkyňa právny názor uvedeného súdu rešpektovala, odvolanie vzala späť v príčinnej súvislosti

s vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu, a preto nie je možné odporkyni pripisovať zavinenie na zastavení konania, keď svoje odvolanie vzala späť a oznámila súdu, že o výške príspevku znova rozhodne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z toho dôvodu nepriznal navrhovateľke náhradu trov konania za právne zastupovanie v zmysle § 146 ods. 2 vety prvej OSP.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. júla 2012

JUDr. Elena Zavadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová